

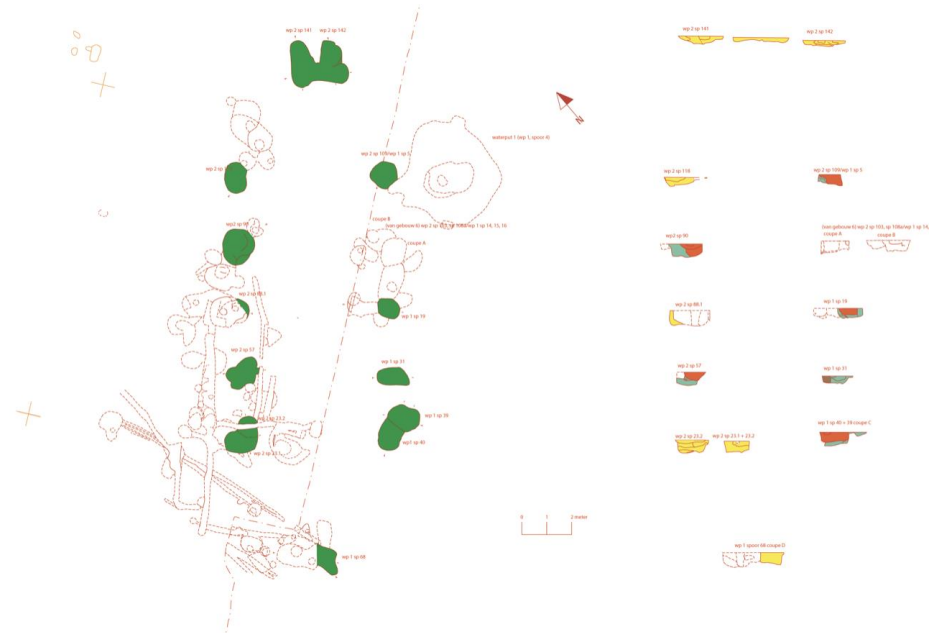
Gebouwplattgronden Een nieuwe KNA leidraad in de maak

Archeologieplatform 16 mei 2019

Esther Wieringa

Programmasecretaris Archeologie CCvD - SIKB

- Waarvoor en waarom een nieuwe leidraad
- Leidraden i.r.t. de kwaliteit van het archeologisch onderzoek
- Inhoud en vervolg

KNA leidraad Gebouwplattegronden

De doelgroep van de leidraad

- Voor archeologen KNA-archeologen en opstellers van Programma's van Eisen.

Onderwerp van de leidraad

- Richtlijnen voor het archeologisch onderzoek
- Analyse en de rapportage van plattegronden van houten gebouwen uit Nederland uit de prehistorie tot en met de twintigste eeuw.

KNA leidraad Gebouwplattegronden

Onderwerp van de leidraad

- PvE opstellers kunnen met de leidraad gerichte vragen stellen
- Veldarcheologen zijn met de leidraad in staat gerichter op te graven, te analyseren en de opgravingsresultaten beter te presenteren in woord en beeld.
- Twee leidraden: gebouwplattegronden in holoceen en pleistoceen Nederland met het streven zoveel mogelijk te integreren.

KNA leidraad Gebouwplattegronden

Waarom deze leidraad?

- Verhoging van de kwaliteit van onderzoek, analyse en presentatie
- Meer standaardisatie van onderzoek en presentatie
- Vraag-gestuurd onderzoek stimuleren (adv thema's)

KNA leidraad Gebouwplattegronden

Doelstelling en uitgangspunten van de leidraad

- Komen tot minimale kwaliteit en standaardisatie
- Vanuit thema's op praktische wijze tonen hoe te werk te gaan bij het PvE, veldwerk, uitwerken en beschrijven van gebouwplattegronden
- De doelstelling van een leidraad is aldus het maken van een KNA leidraad voor onderzoek, analyse, beschrijving en presentatie van gebouwplattegronden

Nog even terug naar het waarom van deze leidraad

- Want gaat er iets mis dan?
- En is een leidraad dan een goed instrument?

- We hebben met elkaar de afgelopen jaren al heel wat leidraden gemaakt:

Leidraden Veldmethoden en Technieken

KNA-Leidraad Archeologie en Waterbodem - Archeologisch vooronderzoek in de onderwaterarcheologie

KNA-Leidraad Veldhandleiding Archeologie

KNA-Leidraad Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB)

KNA-Leidraad IVO Karterend Booronderzoek

KNA-Leidraad Proefsleuvenonderzoek

KNA-Leidraad Geofysisch Onderzoek toelichting

KNA-Leidraad Geofysisch Onderzoek (Guideline English Heritage)

Leidraden Specialistisch onderzoek

KNA Leidraad anorganisch vondstmateriaal, Deel A - Algemene informatie

KNA Leidraad anorganisch vondstmateriaal, Deel B leidraad 1 - Handgevormd aardewerk

KNA Leidraad anorganisch vondstmateriaal, Deel B leidraad 2 - Natuursteen (prehistorie)

KNA Leidraad anorganisch vondstmateriaal, Deel B leidraad 3 - Vuursteen (alle perioden)

KNA Leidraad Archeobotanie

KNA Leidraad Archeozoölogie

KNA-Leidraad Eerste Hulp bij Kwetsbaar Vondstmateriaal alleen te bestellen als waaier

Relevante kennisdocumenten bureauonderzoek en veldwerk

Hooggespannen verwachtingen: de kwaliteit van de gespecificeerde verwachting

Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief

Leidraden Fysiek Beschermen (in situ behoud)

KNA-Leidraad Standaard Archeologische Monitoring (SAM)

Informatie over SAM voor de opdrachtgevers (brochure)

Informatie over SAM voor de archeologen (brochure)

Leidraden overig: beleidskaarten en veldwerk Beekdalen en publiekspresentatie

KNA-Leidraad Archeologisch Onderzoek en Verwachtingskaarten Beekdalen in Pleistoceen Nederland

Discussie

- Maar..... ze worden niet of onvoldoende toegepast
- Waar ligt dat aan?
 - Zijn ze inhoudelijk niet goed genoeg?
 - Zijn ze onvoldoende bekend?
 - Vorm?
 - Omdat ze niet verplicht zijn?
 - ..?
- Is een gemis want ze kunnen een belangrijke schakel zijn tussen het KNA proces en de kwaliteit van het rapport.

- De protocollen in de KNA hebben een belangrijke beperking namelijk ze beschrijven het ambachtelijke archeologische proces
- En versterkt daarmee het verlies aan intellectuele reflectie? (voorspelling archeologische markt van van Raak/Theuws in 2004)

Ervaringen nu:

- bij 50% van onderzochte onderzoek blijkt dat vondsten niet aan sporen kunnen worden gekoppeld (Kempe/Kimenai: *Tradesman's tale's: an appeal for the reform of current publication practice in Dutch archaeology*)
- Gegevens in de standaardrapportages zijn vaak niet bruikbaar voor synthetiserend onderzoek (Habermehl: *Over zaaien en oogsten*, i.o.v. RCE)

- Er is een grote output van archeologische gegevens, toegankelijk gemaakt in basisrapportages.
- Echter, de inhoudelijke kwaliteit en bruikbaarheid van onderzoeksresultaten varieert sterk.
- Voor de ‘toekomst van toekomstig onderzoek’ is er grote behoefte aan meer standaarden voor m.n. de rapportages:
 - Basis beschrijving
 - Publicatie van data
 - Minder aan ‘beschrijvend’ rapporteren (doelgroep onderscheiden?)
 - ..

Weer even terug naar de leidraad

Inhoud (concept PvA)

1. De informatiewaarde van gebouwplattegronden
2. Het onderzoek van gebouwplattegronden in het PvE
3. Het opgraven van gebouwplattegronden (casestudy's)
4. De analyse en uitwerking van gebouwplattegronden (cs)
5. Gebouwplattegronden in rapportages

Auteurscollectief:

- Antoinette Huijbers (BAAC)
- Richard Jansen (UL)
- Wouter Roessingh (ADC Archeoprojecten)
- Karin de Vries (RUG)
- Jan van Doesburg (RCE)
- Liesbeth Theunissen (RCE)

Weer even terug naar de leidraad

Organisatie

- CCvD is besluitvormend t.a.v. KNA Leidraden
- KNA begeleidingscommissie (start juni 2020)
- SIKB opdrachtgever – faciliterend
- RCE ondersteunt financieel en met kennis

Weer even terug naar de leidraad

Planning op hoofdlijnen:

- Juni 2019 PvA CCvD Archeologie
- Inclusief input/bespreking/aanbevelingen van vandaag
- Schrijven juli 2019 – januari 2020
- Ontwerpfase januari – september 2020
- Gereed september – oktober 2020

